

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล

ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว ชันนาภรณ์ เสนาลักษณ์

002759

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี ศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหาร การ ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

5 15830624

The Management of Student Activities in Government
Vocational Colleges in Bangkok Metropolis

Miss Dhajnaporn Sanalugsn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

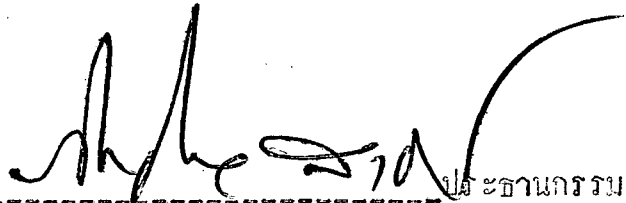
1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

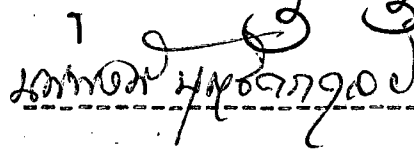
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

^{๕๒}
อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

^{๕๑}
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมิตร คุณานุกร

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อ

นางสาวฉันทนาภรณ์ เสนาดักขณ์

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักและกระบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหลักการทางทฤษฎีกับการจัดกิจกรรม

เสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่จัดทำอยู่ในปัจจุบัน

3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอนี้ เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ถูกต้องตามทฤษฎี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการ จำนวน 13 คน ซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการค้นคว้าเกี่ยวกับ ตำรา เอกสาร วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย พร้อมควยหลักและกระบวนการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาปรุงแต่งสร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิด หลังจากที่ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองแล้วจึงนำไปใช้สัมภาษณ์ประชากรจริง จำนวน 13 คน

แบบสัมภาษณ์ดังกล่าวประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ ตอนที่แรกเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 6 ข้อ ตอนที่สองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 40 ข้อ ผู้ให้สัมภาษณ์จริงเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 10 คน และเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปแบบตาราง และคิดเป็นร้อยละ

ผลของการวิจัย

จากการสำรวจการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา 13 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า วิทยาลัยเหล่านั้นมีวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับหลักและกระบวนการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ระบบ ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย บุคคลซึ่งมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนี้คือ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้อำนวยการและผู้เรียน โดยยึดหลักว่า จุดมุ่งหมายนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกความรับผิดชอบ วิทยาลัยพิจารณาคุณสมบัติของการจัดกิจกรรมซึ่งมีต่อสถานศึกษาและตัวผู้เรียน ทั้งด้านวิชาการ สันทนาการ เป็นเกณฑ์ในการอนุมัติให้จัดตั้งชุมนุม

2. การดำเนินงาน ในการจัดตั้งชุมนุมใหม่ขึ้น วิทยาลัยกำหนดให้มีการเสนอโครงการดำเนินงานล่วงหน้า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีส่วนรับรู้ในการจัดกิจกรรม วิทยาลัยมีวิธีการแนะนำให้คณะกรรมการดำเนินงานรู้จักวิทยาการ และแหล่งวิทยาการตามสมควรแก่กรณี ความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมได้จากบุคคลหลายกลุ่มทั้งในและนอกสถานศึกษา และได้จากผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้วิทยาลัยใช้ระบบการดำเนินการตามสายงานเป็นวิธีการช่วยป้องกันปัญหา อันอาจจะเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม

3. การสนับสนุน วิทยาลัยทุกแห่งให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในเรื่องการเงิน สถานที่ กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการจัดหาบุคลากรพิเศษของวิทยาลัย เพื่อช่วยการจัดกิจกรรม

4. การควบคุม วิทยาลัยมีเกณฑ์ในการอนุมัติให้จัดตั้งชุมนุม เกณฑ์ซึ่งใช้โดยทั่วไป คือ ชุมนุมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และการสันติภาพการของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตามวิทยาลัย 6 แห่ง มีข้อแม้ในเรื่องนี้ ใดแก่ ชุมนุมเกี่ยวกับการเมืองซึ่งขัดกับการปกครองของประเทศ และมีวิทยาลัยเพียง 3 แห่ง ซึ่งไม่มีข้อจำกัดใด ๆ โดยในการควบคุมนโยบายการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยใช้การดำเนินการตามสายงาน ซึ่งครูอาจารย์และผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม นอกจากนี้วิทยาลัยทุกแห่งมีวิธีการควบคุมการใช้สถานที่ในเวลา อุดม และเครื่องอำนวยความสะดวก โดยต้องมีการทำหนังสือขออนุมัติถึงผู้อำนวยการในการจัดสรรเรื่องการเงินมีวิทยาลัยเพียง 5 แห่ง ที่ใช้วิธีการอย่างมีระบบและระเบียบ

5. ปัญหาและความคิดเห็น วิทยาลัย 9 แห่งประสบปัญหาบางประการ เช่น การจัดหาเงิน สถานที่ เวลา เป็นต้น ผู้เรียนระดับชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้ก่อกรณีพิพาทระหว่างสถาบันศึกษามากที่สุดเมื่อมีการจัดกิจกรรมประเภทกีฬาขึ้น โดยมีสาเหตุใหญ่คือ เรื่องส่วนตัว ผู้อำนวยการมีบทบาทสำคัญที่สุดในการแก้ไขกรณีพิพาท โดยใช้วิธีการปรับความเข้าใจระหว่างคูกรณี

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความสนใจการจัดกิจกรรม และตระหนักถึงคุณประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับ การจัดกิจกรรมในวิทยาลัยส่วนมากมีสัมฤทธิ์ผลดี วิทยาลัยส่วนมากเคยจัดกิจกรรมร่วมกับสถาบันศึกษาอื่น และมีความเห็นว่าการไขขอมูลของแต่ละสถาบันเป็นเกณฑ์การพิจารณาการงดการจัดกิจกรรมบางประเภทตามนโยบายของกระทรวง แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนตระหนักดีว่า การขาดมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการ ตลอดจนความรู้ที่ถูกต้องในการจัดกิจกรรมอาจจะเป็นสาเหตุประการหนึ่งของการเกิดกรณีพิพาท

Thesis Title The Management of Student Activities in Government,
 Vocational Colleges in Bangkok Metropolis

Name Miss Dhajnaporn Sanalugsn

Department Educational Administration

Academic Year 1974

ABSTRACT

The Purposes of the Study

1. To study the principles and processes of student activity management.
2. To compare the existing practices in the management of student activity program with the theories and principles.
3. To locate problems and provide suggestions for the improvement of student activity management.

Method and Procedure

The subjects of this study were thirteen directors of vocational colleges in Bangkok Metropolis.

The open-ended interview form was formulated according to the theories, principles and various information, collected from books, journals and other research documents. The interview form was improved after two tryouts.

01

The interview form consisted of two parts : the first part containing questions about the interviewees and the second part was about the management of student activity. Problems and opinions were also included. Among thirteen interviewees, ten were the directors themselves and three were the representatives.

The Major Findings

The findings of this study showed that the thirteen vocational college directors managed their student activity programs quite systematically in the following areas:

1. System. The formulation of objectives for student activity program was in the shared responsibility of advisers, directors and the students themselves. Most of the interviewees considered the primary objectives of student activity program to be the preparation of the students to be able to work with others and to develop their responsibility. Permission for the establishment of the new club was granted on the basis of its academic and recreational contributions.

2. Operation. Most of the vocational colleges required submission of proposed program before any club could be set up. Advisers are the most responsible personnels in the management of the program. In every college, the directors provided various sources of informations to the advisers and student personnels. Most of the new ideas concerning the improvement of the program management came mostly from the students though other groups also

9

shared some of them. Every college had definite operational system which was helpful to the management of the program in general. Problems were minimized under such systematic operation.

3. Support. Every college supported the management of the program in many ways such as indirect financial support, building and facilities as well as time allotment. Personnels were appointed to assist students in their activities.

4. Control. In general, the establishment of clubs was permitted as long as it had academic and recreational contributions. However, six colleges restricted the establishment of political oriented clubs. Only three colleges put no restriction on the matter. Every college had regulations in the utilization of building, time allotment and facilities for student activity purposes. Requests and permissions were carried out through official documents. Directors made the final decision. The study indicated that only five colleges had systematic financial appropriation.

5. Problems and opinions. The interviewees of nine colleges recognized various existing problems in the management of student activity program. Budgetting, building utilization, allotment of time were predominant problems. It was agreed upon that the higher secondary school students were the group most frequently initiated fights between colleges. The ground for fighting was found to be mostly personal discontentment. Directors had the most important role in reconciling the conflict.

It was found that every interviewee was interested in student activity. They all recognized its importance. The management of

student activity program in most of the colleges could be considered successful. It was also expressed that the policy of student activity program issued by the Ministry of Education should be considered by each college accordingly. It should not be enforced indiscriminately. However, all of the interviewees realized that the lack of human relations among students, advisers and directors and the lack of knowledge and principles in the management of student activity program are majored causes for inter-collegiate hostile encounters.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความแนะนำ ปรึกษา ความเต็มใจ และความเอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตลอดมาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมิตร คุณาบุตร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภิญโญ สาร อาจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภุศล และ อาจารย์ ดร. อุทุมพร ทองอุไทย กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้สถิติ และการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าในทางวิจัยยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

การดำเนินการวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งของเจ้าหน้าที่กองวิद्याลัย ศึกษานิเทศก์ และผู้อำนวยการวิद्याลัยอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 16 ท่าน

อนึ่ง ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น ผู้วิจัยได้แนวคิดและแรงคลใจจากการปฏิบัติงานซึ่งได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการวิद्याลัยบพิตรพิมุขคือ นางสาวสายใจ คาลาด ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความช่วยเหลือของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ฅ

บท

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นการเสนอขออนุมัติ.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	10
คำจำกัดความ.....	11
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและการค้นคว้า.....	12
บทความและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักและกระบวนการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	21
สรุป.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	50
วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การเสนอขออนุมัติ.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์.....	56
ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	84
ตอนที่ 3 เลือกคำตอบที่มีจำนวนความถี่สูงสุดและรองลงมาของ คำตอบทั้งหมดของแต่ละองค์ประกอบของการจัด (Management) 4 ด้าน รวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น เลือกคำตอบที่มีจำนวนความถี่สูงสุดของคำตอบทั้งหมดสรุป องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านรวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น ในตารางเดียวกัน.....	160
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	183
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	183
วิธีดำเนินการวิจัย.....	183
สรุปผลการวิจัย.....	184
อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	200
บรรณานุกรม.....	202
ภาคผนวก.....	212
ภาคผนวก ก.	213
ภาคผนวก ข.	229
ประวัติการศึกษา.....	323

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	58
2	59
3	60
4	61
5	62
6	63
7	66
8	70
9	74
10	76
11	77
12	78
13	81
14	85
15	88

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

16ก	ประเภทการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันศึกษา ปีการศึกษา 2517.....	91
16ข	การจำแนกประเภทการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยสรุปจาก ชุมนุมต่าง ๆ ซึ่งวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ได้จัดดำเนินการ.....	92
17	ความจำเป็นในการเสนอโครงการเพื่อจัดตั้งชุมนุมใหม่ขึ้น.....	93
18	บุคคลที่มีส่วนรับรู้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	95
19	การประเมินผล และนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	98
20	วิธีแนะนำในหุ้ญคำเนื่งการจั้ดกิจกรรมเสริมหลักสูตรรุ้จักวิทยากรหรือ แหล่งวิชาการ.....	100
21	ที่มาของความคิคริ เริ่มในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	102
22	วิธีการป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	104
23	การจัดหาเงินเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	108
24	การวางกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	110
25	สถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	112
26	การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวก ในการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	114
27	การให้ความช่วยเหลือในการจัดบุคลากรจากหน่วยงานอื่นของ วิทยาลัย.....	115

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	ข้อจำกัดในการควบคุมการจัดตั้งชุมนุม.....118
29	การควบคุมนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....121
30	การควบคุมการจัดสรรเงินของแต่ละชุมนุม.....123
31	การกำหนดเวลาเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ดำเนินงานการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร เข้าพบ.....127
32	การควบคุมการใช้ อุปกรณ์ สถานที่ เวลา เครื่องอำนวยความสะดวก สะดวก.....128
33	วิธีการติดตามผลงานของแต่ละชุมนุม.....130
34	ความสนใจของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....134
35	คุณประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่อสถาบันศึกษา.....136
36	ปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....138
37	ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....140
38	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกับสถาบันศึกษาอื่น.....141
39	ระดับการศึกษาของผู้กฤษฎีพิพาท.....143
40	สาเหตุของกรณีพิพาท.....144
41	ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นแล้วมีกรณีพิพาทเกิดขึ้น.....146
42	สถาบันศึกษาซึ่งสร้างกรณีพิพาท.....147
43	วิธีการแก้ปัญหาเมื่อมีกรณีพิพาทเกิดขึ้น.....148

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
44	บุคคลผู้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหากรณีพิพาท..... 151
45	ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการให้คการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร บางประเภท..... 153
46	สาเหตุอื่น ๆ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดกรณีพิพาท..... 156
47	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมาของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ในการจัดระบบการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 161
48	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมาของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ในการดำเนินงานจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 164
49	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมาของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ในการสนับสนุนการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 168
50	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมาของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ในการควบคุมการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 171
51	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมาของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ในการควบคุมการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 175
52	คำตอบที่มีจำนวนสูงสุดของคำตอบจากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ของ องคประกอบ 4 ด้าน ของหลักการจัดรวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น ในการจ้คกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 181